

Toimintasuunnitelma 2021-2022

Tarkoitus

Toimintasuunnitelman tarkoituksena on koota Mäntyharjun kansalaisopistoa koskevat suuntaviivat ja keskeiset vuosittaiset päätökset yhteen. Tavoitteena on, että tämän jälkeen seuraavan vuoden toimintasuunnitelma hyväksytään vuotuisesti aina edellisen vuoden joulukuussa. Se kokoaa alleen aikaisemmin erillään käsitellyt

- Seuraavan toimintavuoden tulostavoitteet
- Seuraavan lukuvuoden rakenteen ja aikataulut
- Seuraavan lukuvuoden opiskelijamaksut
- Seuraavan toimintavuoden tuntikehysten

Tausta

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain (1998/632) mukaan Opetus- ja kulttuuriministeriö voi myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan tämän lain mukaisen oppilaitoksen ylläpitämiseen ja koulutuksen järjestämiseen. Kansalaisopiston tulee laatia vuosittain koulutuksen järjestämistä koskeva toimintasuunnitelma, josta käy ilmi koulutustoiminnan kokonaisuus.

Lain mukaan kansalaisopistot ovat paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuvia oppilaitoksia, jotka tarjoavat mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi. Vapaan sivistystyön oppilaitokset voivat myös järjestää koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää kehittämis- ja palvelutoimintaa. Vapaan sivistystyön oppilaitosten tulee olla yhteistyössä muiden alueella toimivien tai valtakunnallisten vapaan sivistystyön oppilaitosten, koulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen kanssa.

Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Päätöksenteko

Mäntyharjun kunnan hallintosäännön mukaisesti sivistyslautakunta päättää vuosittain asiakasmaksujen suuruudesta, vuosittaisesta kokonaisopetustuntimäärästä (tuntikehys) sekä lukuvuoden ajallisesta rakenteesta. Kansalaisopiston henkilöstösuunnitelma hyväksytään talousarvion käsittelyprosesseissa. Sivistysjohtaja ja rehtori johtavat kansalaisopiston toiminnan suunnittelua ja taloutta osana sivistystoimen hallintoa. Rehtori päättää pääluokkien painotuksista, kehittämisprojektien toiminnoista, opetusryhmien määrästä ja ryhmäkoosta, opetustilojen käytöstä, tuntiopettajien palkkaamisista ja opetustoiminnan johtamisesta toimintasuunnitelman mukaisesti. Rehtori vastaa myös nettobudjetoidun kansalaisopiston budjetin toteutumisesta.

Koulutus

Kansalaisopistossa opiskelee ja harrastaa vuosittain noin 1000 henkilöä. Vuonna 2020 toteutettiin 226 kurssia. Opisto antaa koulutusta yhdessätoista (11) eri pääluokassa. Pääluokat ovat taiteen perusopetus, terveydenhoito, musiikki, kielet, media- ja tietotekniikka, esittävä taide ja kirjallisuus,

kuvataiteet ja muotoilu, käden taidot, liikunta ja tanssi, koti-, maa- ja metsätalous sekä johtaminen ja kehittäminen. Lyhytkurssitoiminnan kehittäminen nostaa vähitellen kurssien kokonaismäärää.

Mäntyharjun kansalaisopiston vapaan sivistystyön suunnitellut ja toteutuneet opetustunnit ovat olleet vuosina 2012-2020 pääsääntöisesti 5200-5450 välillä. Tämä on taannut opiston toiminnan rahoittamiseen oikein mitoitettun valtionosuuden. Sivistyslautakunta päätti kokouksessaan 16.2.2021, että vuoden 2021 tavoitetuntimäärä on 5300. Vuoden 2022 tavoitetuntimäärä päätetään seuraavan toimintasuunnitelman 2022-2023 hyväksymisen yhteydessä joulukuussa 2021.

Maaliskuusta 2020 lukien kansalaisopiston toiminnassa on ollut Koronaepidemiasta johtuvia rajoituksia. Tämä on aiheuttanut kurssien peruuttamisia ja asiakkaiden jättäytymistä pois opetuksesta. Sen vuoksi opiston tuntimäärä on toteutunut vuonna 2020 suunniteltua alempana (4571 tuntia). OKM on kuitenkin ilmoittanut, että se ei huomioi vuoden 2020 tuntimääriä tulevien valtionosuuksien laskennassa.

Henkilöstö

Kansalaisopistolla on neljä vakinaista työntekijää: rehtori (80%), päätoiminen musiikin opettaja (100%), päätoiminen käden taitojen opettaja (70%) sekä koulusihteeri (60%). Rehtorin tehtäviin kuuluu myös kirjastotoimenjohtajan tehtävät. Koulusihteerin työpanoksesta osa menee lukiolle (40%) ja rehtorin työajasta osa kirjastolle (20%). Lisäksi Jatkuvan oppimisen projekti (JATO) on palkannut koulutussuunnittelijan (100%) ja kunnan työllisyyskoordinaattorin (30%) kehittämään lyhytkestoista työelämälähtöistä koulutusta sekä koulutuksen ja työllisyyden ohjaustoimintaa. Rehtori, päätoimiset opettajat ja koulutussuunnittelija toimivat pääluokkien vastuuhenkilöinä.

Opiston opettajuus perustuu vahvaan työelämäosaamiseen. Opistolla on vuosittain kurssitarjonnan laajuuden mukaisesti 60-70 sivutoimista tuntiopettajaa.

Tilat

Kansalaisopisto toimii useassa eri kiinteistössä. Pääosa opetuksesta toteutuu lukion ja kansalaisopiston yhteisessä kiinteistössä Kompantie 22:ssa. Lisäksi musiikin opetusta annetaan Iso-Pappilassa. Myös yhtenäiskoulun liikunnan, tietotekniikan ja kotitalouden tiloja käytetään tarvittaessa. Kisalaa tullaan käyttämään vuodesta 2021 lukien pääasiassa ennen klo 16 järjestettävään tanssin ja liikunnan koulutukseen. Askeleen teollisuuskiinteistössä opisto antaa käden taitojen opetusta kudonnassa ja entisöinnissä. Mediatekniikan ja medialukutaidon opetusta annetaan kirjastolla. Opisto antaa opetusta myös Mäntyharjun monilla kylillä, joissa opetus tapahtuu usein nuorisoseuran tai muun kyläyhteisön kokoontumispaikassa.

Lukuvuosi

Lukuvuoden 2021-2022 osalta sivistyslautakunta on aiemmin päättänyt, että syyslukukaudella on opetusta 11 viikkoa ja kevätlukukaudella 15 viikkoa. Tarkoituksenmukaista olisi tasapainottaa lukukausien välistä eroa. Opisto on vuodesta 2021 lukien laajentanut kesälukukautta ja lyhytkurssitoimintaa, joten kevätlukukauden lyhentäminen yhdellä viikolla ei vaikuttaisi kokonaistuntimäärään. Lyhyempi kevätlukukausi on käytössä useimmissa kansalaisopistoissa - hyvin yleinen jako on 11/13. Uusi lukuvuoden rakenne ja aikataulu on esitetty liitteessä 1.

Opiskelijamaksut

Opiskelijamaksuja on korotettu 1.8.2019 (5%) ja 1.8.2020 (5%) sivistyslautakunnan päätöksillä. Lukuvuonna 2021-2022 opiskelijamaksut pysyvät vuoden 2020 tasolla. Tämä varmistetaan säätämällä opiskelijamaksujen tuntiperusteisuutta (Liite 2). Tarkemmat maksujen perusteet löytyvät vuosittain opiston opinto-ohjelmasta. Vuoden 2021-2022 opinto-ohjelma valmistuu 29.6.2021, jolloin alkaa sähköinen ilmoittautuminen opiston kursseille. Varsinainen kirjallinen opinto-ohjelma jaetaan alueen jokaiseen talouteen ja kesäasukkaalle vasta elokuussa 19.8.2021. Se käynnistää ns. toimistoilmoittautumisen. Tavoitteena on pitää lukuvuoden 2021-2022 kurssimaksut 1.8.2020 päätöksen mukaisina (liite).

Kurssi voi olla opiskelijalle maksuton erityistapauksissa. Näitä tapauksia ovat 1) verkkokurssit taiteen perusopetuksen opiskelijoille, 2) työllisyyskurssit, joille tullaan työllisyyden ohjaajan sopimana ja jotka tukevat työllistymistä ja 3) joihinkin ulkopuolisella rahoituksella tehtävien kehittämishankkeiden järjestämät kurssit. Sisarusalennus voidaan myöntää saman perheen alle 16-vuotiaille opiskelijoille toisesta lapsesta alkaen. Sisarusalennus on 40 % kurssimaksusta. Täysi maksu otetaan yhdeltä lapselta kaikista kursseista (liite).

Projektit

Mäntyharjun kansalaisopiston keskeisin hanke on ”Jatkuvaan oppimiseen perustuva pienen kunnan toimintamalli työllisyyden ja elinvoiman lisäämiseen” (JATO). Lisäksi vuosille 2021-2022 haetaan rahoitusta laatu- ja kehittämishankkeelle. Kansalaisopisto valmistelee myös Yritysvauhdittamo -hanketta vuosille 2022-2023.

- 1) Jatkuva oppiminen (JATO) 1.8.2020 – 30.9.2022 (110 000 €)
Hankkeessa kehitetään kansalaisopiston ja paikallisen työ- ja elinkeinoelämän välistä yhteistyötä. Kehittämisen fokuksessa on työelämää palveleva lyhytkurssitoiminta sekä kirjastoon rakennettava koulutuksen ja työllisyyden tieto-, neuvonta- ja ohjauspiste. Hanke tekee kiinteää yhteistyötä työllisyyden kuntakokeilun kanssa.
- 2) Laatu- ja kehittämishanke (LAKE2021) 1.8.2021 – 31.12.2022 (noin 50 000 €)
Hankkeeseen tullaan hakemaan rahoitusta Opetushallitukselta huhtikuussa 2021 avautuvasta rahoitusohjelmasta. Hanke toteutetaan yhteistyössä Mikkelin kansalaisopiston ja Pieksämäen seutuopiston kanssa. Päättävänä on luoda oppimismuotoilun avulla aliedustetuille asiakasryhmille vetovoimaisia, innostavia ja tehokkaita oppimiskokemuksia. Aliedustettuja ryhmiä ovat työelämässä toimivat, työttömät ja nuoret.
- 3) Yritysvauhdittamo (FIRMA) 1.1.2022 – 31.12.2023 (noin 250 000 €)
Hankkeeseen haetaan alueellista ESR-rahoitusta Etelä-Savon maakuntaliitolta tai ELY-keskukselta. Päättävänä on luoda oppimisympäristö, jossa mäntyharjulaiset nuoret ja aikuiset voivat oppia yrittäjyyttä yhteistyössä paikallisten yritysten kanssa. Opiskelijat perustavat harjoitteluyrityksiä. Asiantuntijat ja paikalliset yrittäjät valmentavat nuoria yrittäjiä kehittämään harjoitteluyritystä.

Talous

Opetushallitus on ilmoittanut, että vuonna 2021 Mäntyharjun kansalaisopiston valtionosuuden perusteeksi on ennakoitu 314666 €. Valtionosuustunteja 3712 ja yksikköhinta on 84,77 €/tunti.

Vuonna 2020 vastaavat luvut olivat 318075 €, 3770 tuntia ja 84,37 €/tunti. Valtionosuuden lievä lasku johtuu lähinnä valtionosuuden laskentakaavassa olevien tunnuslukujen yhteisvaikutuksesta (mm. kunnan väkiluku, kunnan työttömyys, kunnan väestörakenne).

Toimintatuottoja syntyy opiskelijamaksuista ja projektirahoituksesta. Vuoden 2020 toimintatuotot olivat lähes 120 000€. Tulot vaihtelevat huomattavasti vuosittain riippuen onnistumisesta projektirahoituksen hankkimisessa.

Mäntyharjun kunnanvaltuusto on päättänyt 14.12.2020 kunnan talousarviosta ja siinä yhteydessä Kansalaisopiston 2021 budjetista seuraavaa:

	TP 2019	Budjetti 2020 + muutokset	Budjetti 2021	Muutos %
Vapaa sivistystyö				
TOIMINTATUOTOT	91 348	76 350	75 000	-1,8%
TOIMINTAKULUT	-461 505	-471 320	-473 950	0,6%
TOIMINTAKATE	-370 157	-394 970	-398 950	1,0%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 205	-1 920		-100,0%
VYÖRYTYSERÄT	-32 737	-28 460	-31 790	11,7%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-406 098	-425 350	-430 740	1,3%

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet on määritelty talousarvion 2021 tuloskortissa. Uutena alueena kansalaisopisto on asettanut tavoitteen osallistumiselle kunnan elinvoiman ja osaamisen kasvattamiseen.

Tavoite	Mittari	Toimenpide
Osallistuminen kunnan elinvoiman ja osaamisen kasvattamiseen	Uusien yhteistyökumppanien määrä (tavoite 10)	Ennakoidaan osaamistarpeita yhteistyössä yritysten ja viranomaistahojen kanssa
	Uusien lyhytkurssien määrä (tavoite 10)	
	Kurssien hyödyllisyys asiakkaille (tavoite 8/1-10)	Kehitetään työelämälähtöistä lyhytkurssitoimintaa
	Sosiaalisten kontaktien merkitys asiakkaille (tavoite 8/1-10)	Kanavoidaan ja järjestetään kunnassa avointa korkeakoulutusta ja ammatillista täydennyskoulutusta
	Kuntaan kanavoidun korkeakoulutuksen määrä (tavoite 2)	
	Kuntaan kanavoidun ammatillisen täydennyskoulutuksen määrä (tavoite 2)	
	Etäoppimiskurssien määrä (tavoite 10)	

MÄNTYHARJU.

Kansalaisopisto

Monipuolinen osaamista ja hyvinvointia edistävä kurssitarjonta	Erityisryhmille suunnatut kurssit (tavoite 15) Keskustajaaman ulkopuolella tarjotut kurssit (tavoite 15) Kumpaakin sukupuolta saadaan koulutukseen (tavoite miesten osuus 25 %) Tarjonnan pääluokkien määrä (tavoite 7) Kurssien määrä (tavoite 170) Uusien kurssien määrä (tavoite 15) Opiskelijamäärä (tavoite 1000)	Toteutetaan kurssisuunnittelu yhteisöllisesti ja asiakaslähtöisesti Kannustetaan henkilökuntaa ideoimaan uusia kursseja Tuetaan kurssien määrällä ja sisällöllä tasapainoista taloutta ja kunnan tunnettuutta
--	--	---

Yhteystiedot

Toimisto ja hallinto
Kotisivut
Facebook
Instagramm
Ilmoittautuminen

Kompantie 22, 52700 Mäntyharju
<https://mantyharju.fi/kansalaisopisto>
<https://www.facebook.com/mantyarjunkansalaisopisto/>
<https://www.instagram.com/explore/tags/mantyarjunkansalaisopisto/>
<https://opistopalvelut.fi/mantyarju/index.php>

Jari Hautamäki, rehtori
040 5893164
jari.hautamaki@mantyharju.fi

Mira Konga, koulutussuunnittelija
040 5061176
mira.konga@mantyharju.fi

Mervi Multamäki, musiikin opettaja
044 7707251
mervi.multamaki@edu.mantyarju.fi

Sanna Paasonen, koulusihteeri
0440 163653
sanna.paasonen@mantyharju.fi

Salla Wahlman, kädentaitojen opettaja
044 7707252
salla.wahlman@edu.mantyarju.fi

Mäntyharjun kansalaisopisto
Työvuosi 2021-2022

SivLtk

23.3.2021

Syksy 2021

Lukukauden viikko	Kalenteriviikko	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	
1	36	6.9.	7.9.	8.9.	9.9.	10.9.	11.9.	12.9.	
2	37	13.9.	14.9.	15.9.	16.9.	17.9.	18.9.	19.9.	
3	38	20.9.	21.9.	22.9.	23.9.	24.9.	25.9.	26.9.	
4	39	27.9.	28.9.	29.9.	30.9.	1.10.	2.10.	3.10.	
5	40	4.10.	5.10.	6.10.	7.10.	8.10.	9.10.	10.10.	
6	41	11.10.	12.10.	13.10.	14.10.	15.10.	16.10.	17.10.	
7	42	18.10.	19.10.	20.10.	21.10.	22.10.	23.10.	24.10.	
	43	Syysloma 25.-31.10.2021							
8	44	1.11.	2.11.	3.11.	4.11.	5.11.	6.11.	7.11.	
9	45	8.11.	9.11.	10.11.	11.11.	12.11.	13.11.	14.11.	
10	46	15.11.	16.11.	17.11.	18.11.	19.11.	20.11.	21.11.	
11	47	22.11.	23.11.	24.11.	25.11.	26.11.	27.11.	28.11.	
12	48			Mahd. korvaustunteja					

Kevät 2022

Lukukauden viikko	Kalenteriviikko	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai	
1	2	10.1.	11.1.	12.1.	13.1.	14.1.	15.1.	16.1.	
2	3	17.1.	18.1.	19.1.	20.1.	21.1.	22.1.	23.1.	
3	4	24.1.	25.1.	26.1.	27.1.	28.1.	29.1.	30.1.	
4	5	31.1.	1.2.	2.2.	3.2.	4.2.	5.2.	6.2.	
5	6	7.2.	8.2.	9.2.	10.2.	11.2.	12.2.	13.2.	
6	7	14.2.	15.2.	16.2.	17.2.	18.2.	19.2.	20.2.	
7	8	21.2.	22.2.	23.2.	24.2.	25.2.	26.2.	27.2.	
	9	Talviloma 28.2.-4.3.2022							
8	10	7.3.	8.3.	9.3.	10.3.	11.3.	12.3.	13.3.	
9	11	14.3.	15.3.	16.3.	17.3.	18.3.	19.3.	20.3.	
10	12	21.3.	22.3.	23.3.	24.3.	25.3.	26.3.	27.3.	
11	13	28.3.	29.3.	30.3.	31.3.	1.4.	2.4.	3.4.	
12	14	4.4.	5.4.	6.4.	7.4.	8.4.	9.4.	10.4.	
13	15	11.4.	12.4.	13.4.	kiirastorstai	pitkäperjantai		pääsiäispv	
14	16	2.pääsiäispvä	19.4.	20.4.	21.4.	22.4.	23.4.	24.4.	
15	17	25.4.	Mahd. korvaustunteja		28.4.	29.4.	30.4.	1.5.	
16	18	2.5.	Mahd. korvaustunteja		5.5.	6.5.	7.5.	8.5.	

Opetuksen lukuvuosi 2021-2022:

Syyslukukausi	11 viikkoa	6.9.-28.11.2021
Kevätlukukausi	15 viikkoa	10.1.-25.4.2022
		Opetus päättyy ma, to ja pe -opetuksessa viikolla 16
		Kevätnäyttely 3.-7.5.2022

Opetusta ei järjestetä seuraavilla lomaviikoilla, juhlapäivinä tai niiden aattoina, jollei siitä erikseen toisin sovita:

Syysloma	25.-31.10.2021 (vko 43)
Talviloma	28.2.-4.3.2022 (vko 9)
Pyhäinpäivä	31.10.2021
Loppiainen	6.1.2022
Pääsiäinen	14.-18.4.2022

MÄNTYHARJUN KANSALAIPOISTON OPISKELIJAMAKSUT

Ryhmäopetus (vapaa sivistystyö)

• 1-19 oppituntia	maksut kurssikohtaisesti rehtorin päätöksellä
• 20-29	45 €
• 30-39	61 €
• 40-49	77 €
• 50-59	93 €
• 60-69	110 €
• 70-79	122 € (ei käy opistopassiin)
• 80-	132 € (ei käy opistopassiin)

Yksilöopetus musiikissa (vapaa sivistystyö)

- 30 min. / vko / oppilas -toteutettavat (esim. yksinlaulu, piano, kitara, puhaltimet, rummut)
155 €/ lukuvuosi
- 45 min/ vko/ oppilas -toteutettavat (esim. pop/jazz)
242 €/ lukuvuosi

Taiteen perusopetus

- käsityö (ryhmä) 110 €/ lukuvuosi (sis. materiaalmaksun 32 €)
- musiikin yksilöopetus TPO-kurssilla (35 min/ viikko/ oppilas, pitempi kausi)
176 €/ lukuvuosi
- teatteriopetus (ryhmä) 88 €/lukuvuosi
- muu TPO –opetus normaalin kurssimaksutaulukon mukaan tai erikoiskurssimaksu

Maksuttomuus erityistapauksissa

- Taiteen perusopetuksen verkkokurssit ovat kurssimaksuttomia niille opiskelijoille, jotka on kirjattu taiteen perusopetusopiskelijoiksi Mäntyharjun kansalaisopistoon ja joiden opiskeluohjelmaan kurssi on suunniteltu sisältyväksi.
- Kansalaisopiston normaalihintainen kurssi on kurssimaksuton opiskelijalle, jonka työllistymistä kurssi tukee ja joka tulee kurssille kunnan työllistymisen ohjaajan suositamana.
- Normaalihintainen kurssi voi olla kurssimaksuton tai kurssin hinta alennettu osalle ryhmää / koko ryhmälle, jos kunta on yhteistyökumppanina yhteiskunnallistavoitteellisessa ohjelmassa, johon opiskelijat on liitetty tai toiminnalle on muu peruste. Päätösvalta ohjelmista ja niihin liittyvistä kursseista on rehtorilla.

Yleisluennot ovat maksuttomia.

Erikoiskurssit ja mahdolliset projekteihin liittyvät kurssit

- Mainittu erikseen opinto-ohjelmassa. Tavanomaisesta poikkeavan kurssimaksun perusteena ovat kurssin järjestämisestä aiheutuvat kulut tai ryhmää koskeva erillinen rahoitus. Näiden kurssien maksuista päättää rehtori.

MUUT MAKSUT

Tentit

- Tentin järjestäminen maksaa 60 €/ oppitunti (á 45 min.). Jos tenttiin osallistuu samaan aikaan useita tenttijöitä, kunkin tenttimaksusta päättää rehtori. Tenttijän on sovittava hyvissä ajoin tenttimisestä sekä oppilaitoksen että kansalaisopiston rehtorin kanssa.

Todistusmaksut

- kuluvan vuoden kurssit 6 €
- aiempien vuosien kurssit 17 €
- Taiteen perusopetuksen todistukset sisältyvät kurssimaksuun, samoin koko ryhmälle välittömästi kurssin loppumisen yhteydessä jaettavat todistukset.

Oppikirjat, materiaalit, kopiot ja huolto

- Opiskelija maksaa itse oppikirja- ja materiaalimaksut.

ALENNUKSET

Sisarusalennus

- Alennus myönnetään saman perheen alle 16-vuotiaille opiskelijoille toisesta lapsesta alkaen. Sisarusalennus on 40 % kurssimaksusta. Täysi maksu otetaan yhdeltä lapselta kaikista kursseista.

Opistopassi 136 €

- Henkilökohtainen opistopassi oikeuttaa osallistumaan opiston kaikkiin muihin normaalihintaisiin kursseihin sekä syys- että kevätlukukaudella, mutta ei 122 euron ja sitä kalliimpiin kursseihin.
- Opistopassiin eivät sisälly erikoiskurssien kurssimaksut. Myöskään materiaali-, poltto-, välineiden huolto- tai kopiomaksut eivät sisälly passiin. Opistopassi on lunastettava lukuvuosittain syyskuun loppuun mennessä. Passia ei voi lunastaa jälkikäteen.